බුහත් ඡත්ත ජාතකය

තවද විනායකවූ සර්වඥයන් වහන්සේ ජේතවනාරාමයෙහි වැඩ වසන සමයෙහි වංචා පුයෝග දන්නා භික්ෂූකෙනෙකුන් වහන්සේ අරභයා මේ ජාතකය දක්වනලද.

ඒ වංචා පුයෝග දත්තා භික්ෂූන් වහන්සේ සර්වඥයන් වහන්සේට දක්වත්තාවූ සර්වඥයන් වහන්සේ මහණෙනි මුත් දත් මතුනොවෙයි පළමුත් වංචා පුයෝග දත්නේ චේදයි වදාරා ඒ කෙසේදයි ආරාධිත වූ සර්වඥයන් වහන්සේ ඉකුත්වත් දක්වා වදාළසේකී.

යටගිය දවස බරණැස් නුවර බුහ්මදත්ත නම් රජ්ජුරු කෙණෙක් රාජ්ජය කරණ සමයෙහි බෝධිසත්වයෝ ඒ රජ්ජුරුවන්ට අමාතාව උපන්නාහ. කෝසල රජ්ජුරුවන් හා යුද්ධයට බරණැස් නුවර රජ්ජුරුවෝ චතුරංගිණී සේනාව ඇරගෙන යුද්ධයට ගොස් බරණැස් නුවරට රජ්ජුරුවෝ චතුරංගණී සේනාව ඇරගෙන යුද්ධයට ගොස් නුවරසාධා සියලු පන්සියයක් ලෝ සැලිවල ලවා උදහානයෙහි නිදානකරවූහ.

බුහත්ඡත්ත නම් රාජකුමාරයෝ තක්සලා නුවරට ගොස් දිසාපාමොක් ආචාරීනි අතින් සූසැටකලා සිල්පය හා අෂ්ටාදාස සිල්ප ආදීවූ සිල්ප ඉගෙණ පන්සියයක් තපස්වීවරයන් උන්තෙනට අවුත් ඒ තාපසවරුන්ගෙන් බණ දහම් අසා පුවෘත්තිය දන තපස්වීවරයන්ට නායකව වාසය කරනසේක. එක් දවසක් බුහත් ඡත්ත නම් තපස්වී පන්සියයක් තපස්වීවරයන්ට කියන්නාහු බරණැස් නුවර සිඟා වළදන ලෙස යම්හයි කීහ.

පත්සියයක් තපස්වීවරයෝ කියත්තාහු අපි ඊට ගියමෝ නම් මනුෂායෝ අප අතින් පුශ්න විචාරති. බණ කියවති, උන් කී කල නොකී අවස්ථාවේ නොයෙක් නින්දා කියා වෙසෙති. එසේ හෙයින් අපි බරණැස් නුවරට නොයෙම්හයි කීහ. ඊට බුහත් ඡත්ත නම් තපස්වී උන් කී යම් පුශ්ණයක් විසඳහන්නට මට භාරයයි කියා පන්සියයක් තපස්වීවරයන් ඇරගෙණ නික්ම බරණැස් නුවර රජ්ජුරුවන්ගේ මගුල් උයනේ එදා ර සැතපී පසුදවස් උදෑසන පන්සියයක් තපස්වීවරයෝ නුවරට සිඟා නික්මුනාහ.

රජ්ජුරුවෝ පන්සියයක් තපස්වීවරයන් තමන්ගේ රජගෙට වඩාගෙණ ගොස් ආසන වල ඉඳුවා පුශ්න හා සමග බණ විවාළාහ. එවිට බුහ්මචත්ත නම් තපස්වී පන්සියයක් තපස්වීවරයන් බැන නොනැගී ඉන්ට කියා රජ්ජුරුවන් විචාළා බණ හා පුශ්න රජ්ජුරුවන්ගේ අභිපාය නියාවටම කීහ. රජ්ජුරුවෝ සමාධිම පන්සියයක් තපස්වීවරයන් වළඳවා තමාගේ මගුල් උයනේ ඉදිනා නියායෙන් සැලැස්වූහ. යහපතැයි කිහා බුහත් ඡත්ත නම් තාපසයන් හා පන්සියයක් තපස්වීවරයෝ ඒ මගුල් උයනේ වාසය කරණ කල්හි බුහත්ඡත්ත නම් තපස්වී නිධාන් දක්නාවූ ශාස්තුයක් දන්නාහ. එවිට සිතන්නාහූ මාගේ පියානන් වහන්සේ මරාපිය බොහෝ වස්තුව බරණැස් රජ්ජුරුවෝ ගෙනාහ. ඒ සම්පත් කොයි තිබාපුදෝහෝයි බැලු තැනැත්තෝ ඒ මගුල් උයනේ තිබුවා දක පන්සියයක් තපස්වීවරයන්ට බුහත්ඡත්ත නම් තපස්වී කියන්නාහු මම පරලොවට ආධාරයෙකින් තපස් වූයෙමි නොවෙමි. මම මා කෙරේ හයින් තපස්වීම් මාගේ කොසොල් නුවර රජ්ජුරුවන් වහන්සේ නම් මාගේ පියානන් වහන්සේය. එසේ හෙයින් උන්වහන්සේගේ බොහෝ සම්පත් බරණැස් රජ්ජුරුවෝ ගෙවැවිත් මගුල් උයනේ සැලවල ලැවූ පන්සියයක් නිධාන සැලලැවුහ. ඒ සැලවල නිධාන ඇරගෙණ මම මාගේ පියානන් වහන්සේගේ කොසොල් නුවර ගණිමි. තොපි ඇම කුමක් කරව්දයි විචාළාහ. තපසවරු කියන්නාහු නුඹවහන්සේ ගුරුකොට ආම්භ. එසේහෙයින් නුඹ වහන්සේ හා කැටිවම කී කල දෙයක් කරමුයි කීහ.

යහපතැයි කියා කොසොල් නුවර සිට ආ මනුෂායන්ගෙන් සමහර අය කුත් තපස්වීවරයන් පන්සියයත් නිධාන සැලවල් ගොඩනගා පන්සියයක් සමීපයිද විඳ ඒ සම්පයිවල ලාගෙණ ඒ සැලවල තණ ආදීවූ දෙයලා තිබා තිබූ වලම නිධානසැල ඔබවා කෝසල නුවරට පලාගොස් බුහ්ත් ඡත්ත නම් රාජ කුමාරයෝ රාජ්ජයට පැමිණ ඔටුනු පැලඳ නුවර පදනම් අට්ටාල වෙට්ටම් ආදීවූ කර්මාන්ත කරවා සතුරන්ගෙන් කිසහයක් නොවදිනා නියාවට නුවර කරවා රාජ්ජය කරන්නාහ.

බරණැස් නුවර රජ්පුරුවෝ බොහෝ ශෝක පත්ව කිසිදෙයක් නොදක මගුල් උයනේ උන් තාපසවරුන් පලාගිය නියාව අසා බොහෝ විකෂ්පයට පැමිණ මගුල් උයනට අවුත් නිධාන සැලවල් තිබූ තිබූ තැනින් ගොඩනංවා බැලු අවස්ථාවෙහි සම්පත් නැතිව තණපුරා තිබූ සැලවල් දක රජ්ජුරුවෝ සෝකපත්ව කිසිදෙයක් නොදක උන්සිටිය එතෙනකුත් තණයයි කිය කියා ඉඳිනාහ.

බෝධිසත්වයෝ රජ්ජුරුවන් කියන්නාවූ මේ පුලාප මා අරවතොත් විනා අනික් කෙනෙකුන්ට බැරියයි සිතා රජ්ජුරුවන් හා කථාකරන්නට යෙමියි ගොස් කථාකොට උන් අවස්ථාවෙහි රජ්ජුරුවෝ තණය තණයයි කීහ. එවිට බෝධිසත්වයෝ කියන්නාහු ස්වාමිනි, නුඹ වහන්සේගෙන් කෙසේවූ තණයක් අපවත්විද කෙසේද තණයකට අභිපාය ඇතිසේක්ද ඒ මට කිව මැනවැයි කීහ. එවිට රජ්ජුරුවෝ කියන්නාහු බොහෝ ඇසූපිරු තැන්ඇති බුහත්ඡත්ත නම් තාපසයෝ මාගේ මගුල් උයනේ වාසයකොට මාගේ නිධාන සැලවල් පන්සියයේ සම්පත් ඇරගෙණ සැලවල තණපරලා සම්පත් ඇරගෙණ ගිය හෙයින් කියන පමණක් විනා මා අභිපාය ඇති තණක් ඇති හෙයින් කියන දෙයක් නොවෙයි කීහ.

එවිට බෝධිසත්වයෝ රජ්ජුරුවන්ට කියන්නාහූ තාපසවරු නම් තමන් සන්තක වස්තුව විනා නොසන්තක දෙයින් තණකොන්දක් විවර නොගෙණ ගියේය. ඒ රාජ කුමාරයෝ තමන්ගේ පියානන් සන්තක සම්පත් ඇරගත්තීය. නුඹ වහන්සේ සන්තක දෙයින් තණ කොන්දක් විවර නොගෙණ ගියේය. නුඹ වහන්සේ සන්තක සම්පත් නුඹවහන්සේගේ දරුමුනුබුරන්ට දෙන්ටත් ඇත. තමන් සන්තක වස්තුව ඇරගෙණ ගියයි කියා සෝක නොගත මැනවයි කීහ.

එවිට රජ්ජුරුවෝ කියන්නානූ බුහත්ඡත්ත නම් රාජකුමාරයන් තාපස වේසය පෑ මගේ සම්පත් අරගත්තුය. ඒ කවරවේවායි කියා බෝධිසත්වයන් කී අවවාදයෙන් සෝක තුනකළහයි වදාරා බුහත් ඡත්ත ජාතකය නිමවා වදාළසේක. එසමයෙහි බුහත් ඡත්ත තාපසයෝ නම් මේ වඤවා පුයෝග දන්නා භිඤුහුය. එසමයෙහි රජ්ජුරුවන්ට අවවාද කී අමාතායා නම් බුදුවූ මම්ම යයි තමන්වහන්සේ දක්වා වදාළසේක.